

የመሰረታዊ የስራ ሂደት ሰው ስሜት አስማውና አስፈላጊነቱ

መልካም አስተዳዳሪ ሰማስፈን ፤ ዲሞክራሲ ስርአት ስመገንባት እንዲሁም ቀጣይነት ፤ ዘላቂነት ያለው ኢኮኖሚያዊ እድገት እና ልማትን ስማረጋገጥ በሚደረገው ጥረት ሲቪል ሰርቪስ ቁልፍሚና በመጫወት የተገልጋይን ማህበረሰብ ፍላጎት እንዲያረካ ማስቻል ሲሆን ህብ/ሰቡ የሚፈልገውን ፍላጎት በግዜና በጥራት የሚፈጸምበት ቀልጣፋና ውጤታማ አገልግሎት የመንግስት ተቋማት ማግኘት መሰረታዊ ጉዳይ በመሆኑና አገልግሎት ፈላጊ ህ/ሰቡን ከደረሰበት ማህበራዊ ንቃትን በኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ወስጥ ብቁ ሆኖ ስመገንባት ከሚፈለገው ቅልጥፍና ጋር የሚራካው መንግስታዊ አደረጃጀት መኖር የግድ ነው። በአጠቃላይ መንግስታዊ አገልግሎት የሚፈለገውን ህዝብ ፍላጎት እያደገ በመምጣቱ በአለም አቀፍ ደረጃ እያደገ አየጠነከረ የመጣውን አለም በማያቋርጥ የሰው ሂደት ወስጥ መገኘቷ ከነዚህ መሰረታዊ ሁኔታዎች ጋር የሚማማ መንግስታዊ ተቋማት አሰራር መፍጠር በሚያስፈልገው ነባራዊ ሁኔታ ላይ እንገኛለን።

መሰረታዊ የስራ ሂደት ሰው ጽንሰ ሃሳብ

አንድ ተቋም ሁንተናዊ የስራ ፍላጎት በመዳሰስ ሃሳቀር የሆነ አሰራር አስወግዶ ስርነቀል በሆነ መልኩ አሰራርን ለውጦ ተቋሙ የሚሰጠውን አገልግሎት በአነስተኛ ወጪ ፤ በአጭርግዜ፤ ጥራት ያለው እንዲሆን በማድረግ የተገልጋዩን እርካታ ማምጣትና የተቋሙን አፈጻጸም ሰማድረግ የሚያስችል የሰው ስሜት አይነት ነው።

በመሰረታዊ አስተሳሰብ ሰው እና ስር ነቀል የአሰራር ሰው ላይ የተመሰረተ እምርታዊ የአፈጻጸም ውጤት የሚያስገኝ እና አዲስ የአሰራር ስርአት ስመዘርጋት የሚያስችል የሰው ስሜት ሲሆን ሃሳቡ ማብራረድ ውስጥ አራት ገዢ ሀረጎች

1. መሰረታዊ የአስተሳሰብ ሰው

2. ስር ነቀል

3.አምርታዊ የአፈጻጸም ውጤት

4.የሥራ ሂደት

መሰረታዊ የአስተሳሰብ ስውጥ

የሰውጥ ስራ የሚጀምረው መሰረታዊ የሆነ አስፈላጊነት ወይም የህይወት ጥያቄ ማንሳት ነው ይህም:-

ይህ ሴክተር በአሁኑ ጊዜ ያስፈልጋል ወይ ? መኖር አስፈላጊ ከሆነ መኖር ያለበትን አሁን ባለው መልኩ ነው ለመኖሩ መሰረት የሆነውን ስራ አየሠራ ባለው ሁኔታ የሚሰራው ለምንድነው? የሚሉ ጥያቄዎችን መጠየቅ የገድ ይላል። በመሆኑንም አሁን ያለውን አስተሳሰብ መናድ ወይም መገልበጥ አንዲቻል ተገንዝቦ የሚነሳ መሆኑን ከዚህ መረዳት ይቻላል።

ስር ነቀል ስውጥ Radical change

ለውጡ እንደመጣ የሚገለገው ከላይ እንደተገለጸው ነገሩን በመቀባባት ወይም ቀስም በመቀባት ለማሻሻል ሳይሆን ነባሩን እንደነባር በመቁጠር ከባድ ወረቀት መጀመር ነው።

- 1.ምንም ታላቢ አርጎ አይነሳም
2. ህጎችና መመሪያዎችን መሰረት አያደርግም
3. የሥራ ሂደቱን እንደገና ከስር መሰረቱ የመፍጠር ስራ ነው
4. ከማሻሻል ከመጠገን ከማጠናከር ወይም ከማደስ ፈጽሞ የተለየ ነው።

አምርታዊ የአፈጻጸም ውጤት /Dramatic

አስካሁን ካሉ ልምዶች መረዳት እንዲቻለው ከሰውጡ በሃሳ የሚገኘው የአፈጻጸም ውጤት ተቀባይነት ባገኙት ዘመናዊ የአፈጻጸምመሰኪዎች ሲመዘን አምርታዊ የአፈጻጸም ውጤት የሚታይበት ነው።

የሥራ ሂደት

የስራ ሂደት ማለት ከግብአት አስከፊ ውጤት/ from in put to out put/ ስተገልጋይ ህ/ሰብ እሴት በመጨመር ሙሉ አገልግሎት ለመስጠት የሚሰሩ ተደያዥነትና ተመጋጋቢነት ያላቸውን ተግባራትን የሚያካትት ነው።
የሰውጡ ትኩረት ማዕከል እና የሰውጡ ስራ የሚያውጠነጥነው።

የሰውጡ መንስኤዎች

በአሁኑ ወቅት አለም ከደረሰችበት የእድገት ደረጃና ከህ/ሰብ የአስት ተአስት ፍላጎት መጨመር አንጻር መሰረታዊ ሰውጡ በማስፈለግ በተናጥልም ሆነ በጋራ ተጣምረው የሰውጡ መንስኤ የመሆኑ ሶስት አበይ ጉዳዮች ያሉ ሲሆን እነሱም

1. ተገልጋይ/ Customer/
2. ውድድር/ competition/
3. ሰውጡ/ change/

መሰረታዊ የሥራ ሂደት ሰውጡ ለምን አስፈለገ ?

ተቋማት አዲስ የስራ ሂደት ሰውጡ /ፈጣን ምሳሽ ሰጭነት/ ብቃትና ተገልጋይ ተኮር አሰራር እንዲኖራቸው ይፈለጋል።

መሰረታዊ የሥራ ሂደት ሰውጡ ከአዲሱ አለም ጋር ለመራመድ የሚያስችል ምርጥ የሰውጡ መሳሪያ ነው።

በአለም ተጨባጭ ሁኔታ ወስጥ ውጤታማ ተቋም ሆኖ ለመዝለቅ ጥገናዊ ሰውጡ ወይም ማሻሻያ ብቻ በቂ አይደለም።

በአዲሱ የመሰረታዊ ስራ ሂደት ሰውጡ የሚጠበቁ ውጤቶች

ተገልጋይ ተኮር አመለካከት እና እሴት ያላቸው ተቋማት እና ሰራተኞች

ከስራ ክፍል ወደ ስራ ሂደት ተኮር የስራ አደረጃጀት የተሰወጡ መ/ቤቶች

በአፈጻጸም ምዘና ላይ ብቻ ሳይሆን በችሎታ ላይ የተመሰረተ

የሰው ሃይል አመራር ስርአት የተዘረጉ መ/ቤቶች

ከተቆጣጣሪነት ወደ አቅም ገንቢነት የተሰወጡ መሪዎች የስራ ሃሳፊዎች እንገኛለን፡፡

ባለንስድ ስኮር ካርድ እንደ አፈጻጸም አመራር ስርአት

ደህንነት ዘመን የሲንፎርሚሽን ዘመን በመሆኑ በኢንዱስትሪው አብዎት ዘመን ከነበረው በተለየ ሁኔታ የመንግስት ሆነ የግል ተቋማት በርካታ ውስብስብ ችግሮች ተገርተውባቸዋል ፡፡ፈጣን ሰው ፣ተሰዋዋጭ የደንበኞች ፍላጎት እንዲሁም ምህረት የሰጠ ውድድር ዋነኞች ፈተናዎች ናቸው፡፡

<<አዲሱ የሥራ አለም ስርዓት የአስተሳሰብ ሰውዋ የሚጠይቅ ነው>>

በመሆኑም በዚህ ሁኔታ ውስጥ ማፍ የሚቻለው ብቁ ተወዳዳሪና ተመራጭ አገልግሎት ሰጭ ሆኖ በመገኘት ብቻ ነው፡፡

ብቁ ተወዳዳሪነት ሲገናጽፍ የሚችሉ ወሳኝ መፍትሄዎች እንዳሉ ይታመናል፡፡ከዚህ መካከል ቁሳዊ እንምሮአዊ ሀብትን በአግባቡ አቀናጅቶ በመጠቀም የደንበኞችን/ዚጎችን/ፍላጎት የሚያረኩ ምርቶችን ወይም አገልግሎቶችን በጥራት /በፍጥነትና በተመጣጣኝ ዋጋና ማቅረብ ዋናኞች ናቸው፡፡

በመሆኑም ምርቶችንና አገልግሎቶችን ለማቅረብ ተቋማት የተለያዩ የሰው ጥሬ ኃይሎችን ሲወሰዱ መቆየባቸው የተስተዋለ ሲሆኑ በአገራችንም የተለያዩ የሰው ጥሬ ችግሮች ሲደረጉ ቆይተዋል ፡፡በአጠቃላይ ሆኖም በልዩነቶች በመንግስት ተቋማት በቅርቡ ተግባራዊ የተደረገው መሰረታዊ አሰራር ስርአት ሰው ጥሬ መንግስት የዚጎችን ፍላጎት ለሚሟላት ሰው ጥሬ ግፊቶችን እውንታዊ ምሳሌ ለመስጠትና ከወቅቱ ጋር በአኩሪ ፍጥነት ለመጓዝ ከቀየሩባቸው ፕሮግራሞች መካከል ዋነኛ ሲሆን የተቋማትን አፈጻጸም እምረታዊ በሆነ መልኩ ያሻሻላል ተብሎ የሚታመን ነው፡፡

የፎቶ ገጽታዎች

እና አቅም ግንባታም በዚህ ያሉ ክፍተቶችን ድጋፍ በማድረግ መስደት መቻል አለበት እና እዚህ ነገር ላይ ሁላችንም ያሉ ችግሮችን እያስተካከልን አመራራም ሆነ ባለሞያው የአገልጋይነት ስሜት ተሳብሶ መስራት መቻል አለበት በሚል የውይይት ተሳታፊዎች ሃሳባቸውን አስታውቀዋል።

ሁሉም የፍትህ አካላት ተቀናጀተው እና በየሴክተራቸው ያሉ ክፍተቶችን በመስደት በየግዜው ተገናኝተን ብንሰራ የፍትህ ስርአት ማሻሻያውንም የሲቪል ሰርቪስ ሪፎርሙን ሆነ

የመልካም አስተዳደር ችግሮችን እና የህዝቡ የፍትህ ጥያቄ መልስ መስጠት እና ሰው ማምጣት እንችላለን። በዚህ መሰረት ሳምንቱን መልካም አስተዳደር መርሆችን በመገንዘብ በደስታ በታ የተጣሰብንን የህዝብ ሃሳፊነትም ሆነ አገልጋይነት ለህዝቡ በሚገባ ልናገለግለው እና ለጠየቀን ጥያቄ ፈጣን ምላሽ መስጠት መቻል አለብን።

በመጨረሻም የልዩ ወረዳው አስተዳደር እንዳሉት ዛሬ የጠዘጋጀው ውይይት ያሉብንን ችግሮች በማየት በቀጣይ ለመታረም እና ለማስተካከል ሰለሆነ በቀጣይ እያስተካከልን መሄድ ይጠበቅብናል። እነዚህን ዛሬ የተወያየንባቸውን በተስይ የኮሚኒቴ/ፖሊሲንግ ከተጠናከረ ህ/ሰቡን ስለወንጀል አስከፊነት አስተማሪ ነው ወንጀል ከመሰራት ይቆጠባል። በዚህ መሰረት ወንጀል ከመፈጠሩ በፊት መከላከሉ ላይ ፖሊስ ከህዝቡ ጋር በመሆን የኮሚኒቴ/ፖሊሲንግ ስራ አጠናክሮ በመስራት ሰው ማምጣቱ መቻል አለበት።

የዚህ ሰው ሂደት የአሰራር ሂደት ቀጣይነት ለማረጋገጥ አፈጻጸምን ተከታታይነት ባለው ሁኔታ ለማሻሻል የሚያስችል የአፈጻጸም አመራር ስርአት መዘርጋት አስፈላጊ ነው። ቀድሞ ሲል በአገራችን ተግባራዊ ሲደረግ የቆየው ውጤት ተኮር እቅድ አፈጻጸም ምዘና ስርአት የተቋማትን የትራንስፎርሜሽን ጥራት ይደግፋል ተብሎ የተነደፈ ቢሂሁንም በነባር የባህል አስተሳሰብ፣ የአመለካከት፣ ቴክኒካዊ እንዲሁም በእውቀትና ክህሎት ክፍተት ችግሮች ምክንያት በሚጠበቀው መልክ ተግባራዊ ሲደረግ አልቻለም።

ሰለሆነም በአገራችን በአሁኑ ግዜ በመካሄድ ላይ ያለውን የሰው ሂደት (ትራንስፎርሜሽን) እና የተሃድሶ ጥራት በክልላዊ ራዕይ፣ ከተቋማት ተልኮና ስትራቴጂ ጋራ አስተሳሰብ ተያያዥነት ባለው መልክ ለመምራት የውጤት ተኮር ስርአቱን በሚዛናዊ ስኮር ካርድ ቅኝት መቅረጽ አስፈላጊ ሆነዋል።

ባላንስድ ስኮርድ ምንድ ነው

ባላንስድ ስኮር ካርድ በሚመለከት ኖርተን እና ከፕላን /1996 / የተሰኙ ጽሁፍነት እንደሚከተለው ተርጉመውታል ። ባላንስድ ስኮር ካርድ ተቀማዊ ራዕይና ስትራቴጂ ግልጽና የተብራራ እንዲሆን የሚያደርግ፣ እንዲላኩ፣ ከታቀዱ ተቀማዊ አሳማዎች / Targets/ በመነሳት

አፈጻጸምን ከስትራቴጂያዊ እቅድ ጋር የሚያስተሳስሩ የእይታ መስኮችን / Perspectives/ ሰይቶ በማውጣት አፈጻጸምን የእይታዎች አኳያ እንዲላኩ ለማድረግ፣ እንዲሁም የስትራቴጂያዊ ግቦችን ስኬት ለመሰካት የሚያስችሉ ተስማሚ መለኪያዎችን ሰይቶ ለማስቀመጥና በጥቅም ላይ ለማዋል የሚያገለግል የስትራቴጂያዊ የሥራ አፈጻጸም አመራር መሳም ነው።

ባለንስድ ሶኮር ካርድ አፈጻጸም ከስትራቴጂያዊ አቅድ ጋር እንዲተሳስፍ የሚያደርግባቸው አይታዎች አራት ናቸው።

የተገልጋይ አይታ (**Customer Perspective/** በዚህ አይታ አንድ ተቋም አገልግሎት ለሚፈልገው ዜጋ ተገልጋይ እንዴት ያደናጅከኛ ምን ይፈለጋል፤ትኩረት የሚያደርገው ምን ሳይ ነው የሚሉ ጥያቄዎች ይዳሰሳሉ። በዚህ አይታ የዜጎችን ፍላጎት ለማሳካት የሚያስችሉ ደንቦችን በአግባቡ ለማስተናገድና እርካታ መፍጠር እንዲሁም ተገልጋዩን በድርጅቱ ደስተኛ እንዲሆኑ ማድረግን የሚያንጸባርቁ ግቦች ይቀረጻሉ።

የበጀት ;የፋይናንስ አይታ/ **Finance budget Perspective/** በዚህ አይታ በጀት በሚመደብልን ወይም የፋይናንስ ድጋፍ በሚያደርግልን አካል አይን እንዴት እንታይ የሚል ጥያቄ የሚመለስ ሲሆን በአግባቡ ስራ ላይ የዋሰ በጀት የቀነሰ ብክነት መጠን የመሳሰሉ ግቦች በአይታው ሲቀረጹ ይችላሉ።

የስራ ሂደት አይታ/ **Internal Process Perspective/** በዚህ አይታ ዜጎች ተገልጋዩን ወይም በጀት የሚመደብልን መንግስት፤ ተልኪችንን ለመፈጸም ወይም እርካታ ለማስገኘት ፡በየትኞቹ

የሥራ ሂደቶችን ልቀን ብንገኝ ነው የሚደሰቱት የሚሉ ጥያቄዎቻችን የሚመልሱ ሲሆን የሚቀረጹ ግቦች የተቋምን አስራር ሂደትና ዋና ዋና ተግባራት የሚመለከቱ ናቸው።

የውስጥ እድገት እና የመማማር አይታ/**Learning&growth Perspective/** በዚህ አይታ ራዕዮችንን እውን ለማድረግ ሠራተኞችን እንዴት ሲማሩ ሲገባቡና በጋራ ሲሰሩ ይችላሉ? ሰራችን ቀልጣፋና ማድረግ የምንችለው ምን አይነት ዘመናዊ የኢንፎርሜሽን ኮሚኒኬሽን ዘዴ ብንጠቀም ነው ? የመሳሰሉ ጥያቄዎች የሚመለሱ ሲሆን በዚህ አይታ ስር የሚቀረጹ ግቦች የአይምሮአዊና

ባለው ሰው ሃይል መጠቀም መቻል እንዳለባቸው በውይይቱ የጋራ መግባባት ሳይ ተደርሷል። ነገር ግን የሥራ ሂደቱ ጥናት ዘግይቶ የጀመራት ፍርድ ቤቶች እናምርመራ ክስ የስራ ሂደት አሁን ጥሩ እንቅስቃሴ ቢደረግም ነገር ግን ሠራተኛው ሳይ የአመለካከት ለውጥ እንደሚያመጣ ሰፊ ስራ መስራት እንዳለበት የሲክተሩ ሃሳፊዎች እና ስራ ሂደቱ አስተባባሪዎች አስተያየታቸውን ሰተዋል።

ወንጀል መከላከል ስራን ለመስራት በዋነኛነት ህዝቡን ማስተማር እና በመከላከሉ ሳይ አህዛቡ ጋር ውይይት በማድረግ የወንጀል መከላከሉ ስራ ተጠናክሮ ለመስራት ደሞ ፖሊስ አህዛቡ ጋር በመሆን የኮሚኒዩቲ ፖሊስንግ ስራ ተጠናክሮ መሰረት መቻል አለበት እና በቀጣይ የኮሚኒዩቲ ፖሊስንግ ስራ በቀጣይ የተጠናከረ ስራ መስራት እንዳለባቸው የፖሊስ ጽ/ቤት ሃሳፊ አቶ አበራ አወል እንዳሉት ያሉት አባላት ቁጥቸው አናሳ ቢሆንም ነገር ግን

ባለው አባላችንም ቢሆን ከህ/ሰቡ ጋር ሆነው መስራት እንዳለባቸው ያሳሰቡ ሲሆን ነገር ግን አባላቱም በተመደቡበት ቀበሌ ከቀበሌ አመራሮች ጋር በመሆን ህዝቡን በማስተባበር ሁሉም አመራር ሲያግዛቸው እንደሚገባ አሳስበው በቀጣይ የወንጀል መከላከል ሳይ ትኩረት ተሰቶ መስራት መቻል እንዳለበት አስገንዝበዋል።

የሲቪል ሰርቪስ ሪፎርሙን ተግባራዊ በማድረግ ሁሉም ባለሙያ ሆነ

ሃፊዎች በዚህ ጉዳይ ሳይ የራሳችን ተነሳሽነት ያስፈልጋል እና ሞቅ ቀዝቀዝ ሳይሆን መሆን ያለበት ተጠናክሮ መቀጠል መቻል አለበት

የሀላባ ልዩ ወረዳ አቅም ግንባታ ጽ/ቤት
ለልዩ ወረዳው ፍትህ ሴክተር
መ/ቤቶች ልክጋድ ቀን የፓናል
ውይይት አደረገ

የፓናል ውይይቱ ለአንድ ቀን የተካሄደ ሲሆን በውይይቱ የተገኙ አካላት፤ፍርድቤት፤ማረሚያቤቶች ተቋም፤ፍትህ ጽ/ቤት፤ፖሊሲ ሲሆኑ ሲከተሩ ሃላፊዎች የስራ ሂደት አስተባባሪዎች የተገኙ ሲሆን ውይይቱ አጀንዳዎች የነበሩት፡-

የመሰረታዊ የስራ ሂደት ሰው ሥራ እና አተገባበር

የፍትህ ስርዓት ማሻሻያ እና የሲቪል ሰርቪሲ ሪፎርምን ያለበት ደረጃ

የኮሚኒቴ ፖሊስን ያለበት ደረጃ

የመልካም አስተዳደር መርሆችን ሁሉም አውቆ ተግባራዊ ከማድረግ አንጻር

በነዚህ በስራቱ አጀንዳዎች ላይ የልዩ ወረዳው አቅም ግንባታ ጽ/ቤት ሃላፊ ወ/ሪት ሂክማ ከደረዳንና የፍትህ ጽ/ቤት ሃላፊ አቶ አህምዲን መሃመድ ውይይቱን በመክፈት፡- በልዩ ወረዳችን የመሰረታዊ ስራ ሂደት ሰው ሥራ ወደ ሙሉ ትግበራ መግባታችን ይታወቃል፡፡

በዚህ መሰረት ወደ ሙሉ ትግበራ በመግባት ለስራ ሂደቱ የሚያስፈልጉ የቢሮ አደረጃጀቶች ፤የሰው ሃይል ምደባ፤የማቴሪያል ዝግጅት በማድረግ ሙሉ ትግበራ ማድረጋችን ይታወቃል ሆኖም ግን በመጀመሪያ የሰው ሃይል ምደባ ሲደረግ እያንዳንዱ ሰራተኞች በማወዳደር እና በደንብ ቁጥር72/2001 መሰረት ሠራተኛው ወጤት ተሠጥቶ ከ50 በላይ ያመጡ ብቻ ምደባ ተካሂዶ ድልድል በጥሩ ሁኔታ ተጠናቆ የጥናቱ ዶክመንት ባስቀመጠው መሰረት ወጪ፤ግዜን፤ጥራት፤ጠብቆ አየተከናወነ ነው፡፡የሚሰውን በማንሳት ውይይት የተደረገ ሲሆን በማረሚያ እና ፕሎስ የሙሉ ትግበራውን ቀደም ብሰው የጀመሩ ቢሆንም ነገር ግን ስራ ሂደቱ ለሚሰው በዶክመንቱ መሰረት ስራው አየተሰራ ቢሆንም የሚፈለገውን ደረጃ ላይ አየተከናወነ እና ሰው ሃይል አጥረት እንዳሰባቸው ቢታወቅም

ደርጅታዊ ሀብት አጠቃቀምና የአቅም ግንባታ ስራዎችን እንዲሁም ሲንፎርሚሽን ኮሚኒቴን ቴክኖሎጂ አጠቃቀምን የሚመለከቱ ናቸው፡፡

ባላንስድ ሶክካርድ ክሌሎች አፈጻጸም ምዘና ማእቀፎች የሚሰደባቸው ዋናዋና ነጥቦች

በተቋም ግቦች ስትራቴጂዎች መካከል ትስስር እንዲኖር ይረዳል ተቋማት ስትራቴጂያዊ የትኩረት መስኮቻቸውን ሲመርጡ በተወሰኑ አቅጣጫዎች ይሰጣል

ቁልፍ የአፈጻጸም መሲኪያዎችን

ለማስቀመጥ ይረዳል

ከደንበኛ ጋር በቀጥታ የሚያገናኙ የሥራ ሂደቶች ረገድ ትኩረት ለማድረግ ያስችላል

ግቦችን ሳማሳካት ስትራቴጂያዊ እርምጃዎችን የአፈጻጸም ማሻሻያ ፕሮግራሞችንና ፕሮጀክቶችን ለመደገፍ ይረዳል

በተለያዩ ፈጻሚ ሃይሎች መካከል ውጤታማ ስራ ግንኙነት እንዲኖር ይረዳል

አፈጻጸምን በቀጣይነት ለመከታተል ለመመዘንና ለማሻሻል ያስችላል

በውጤት ላይ የተመሰረተ የሀብት አስተዳደር ስራ ለመዘርጋት ያስችላል

የተቋም ፤የቡድንና ፤የግለሰብ ፤ፈጻሚዎችን አፈጻጸም አስተሳሰብ ለማየት ያስላል

በአጠቃላይ አሁን በምንገኝበት አለም ተቋማት የሚያጋጥማቸውን ምህረት የሰሸ ውድድር እና ፈጣን ሰው ለመቋቋም እና በአሸናፊነት ለመወጣት አስራራቸውን መሰውጥ እና ተግባራዊነቱን የሚረዳ ዘመናዊ አፈጻጸም አመራር ስርዓት መዘርጋት ግድ ነው፡፡ ከዚህ ጋር በተያያዘ ሁኔታ ገዢ የሆነው መርህ ለዘገኝ /ደንበኛጠቀሚታ

ያለው እሴት በመጨመር ዘላቂ የልማት ውጤት ማስመዝገብ ነው። ስዚገች ወይም ስደንበኞች እሴት ለመፍጠር የተቋማት የሥራ ሂደት ከፍተኛ ድርሻ ያለው ሲሆን ማንኛውም ተቋም የተሳካ ውጤት ሲያስገኝ የሚያስችለው በተዋጣሰት የሥራ ሂደት ስፈጻጸም ወስጥ ማሰፍ ሲችል ነው።

HUMAN RELATIONS

*THE SIX MOST IMPORTANT WORDS

“Admit, I made a mistake” author unknown

*THE FIVE MOST IMPORTANT WORDS

“You did good job” *

*THE FOUR MOST IMPORTANT WORDS

“What is your opinion?”

* THE THREE MOST IMPORTANT WORDS

“If you please”

* THE TWO MOST IMPORTANT WORDS

“Thank you”

* THE TWO MOST IMPORTANT WORDS

“We”

*THE LEAST IMPORTANT WORDS

“I”

የአመራር ቀዳሚ ተግባራት

ማቀድ

ማደራጀት

የቡድን አንድነት ማምጣት

የሠራተኞች እምቅ ችሎታ ማዳበር

ያስችላል፡፡

የሰው ሃይል አቅድ ዛሬ ያለውን የሰው ሃይል በቁጥና በሞያ ሰደቶ ካስቀመጠ በሃላ ይህ ከሴክተሩ መዋቅርና የስራ አቅድ ጋር እንዲሁም የትኞቹ ሠራተኞች በጡረታ ወይም በሌላ ምክንያት የሚሰቁበትን መረጃ በማገናኘብ ስምን የስራ መደብ ምን የሚያመች ተጨማሪ የሰው ሃይል እንደሚያስፈልግ ይተልማል። ከዚህ በመነሳሳት ዝርዝር የቅጥር ፕሮግራሞች በማውጣት የሰው ሃይል ልዩነት መልምሰንና ቅጥር በወቅቱ እየተካሄደ ተፈላጊ የሰው ሃይል በተፈለገው ጊዜ እንዲገኝ ያደርጋል። በመሆኑም ሠራተኛ በዋናነት የሚመሰመሰው የሚቀመጠው ድንገት የስራ ክፍሎች ሲጠይቁ ሳይሆን በአቅድ ይሆናል። ሰው ሃይል አቅድ ሲኖር ከት/ርት ተቋማትና ከቅጥር ወኪል ድርጅቶች ጋር በቅድሚያ ግንኙነት በማድግ ፍላጎትን ለማሳወቅ ተገቢውን ባለሙያ ለማግኘት ጊዜ የሚሰጥ ይሆናል።

ክፍት የሚሆኑ የስራ መደቦች ሁልጊዜ ከውጭ የሚቀጠሩ ባለሙያዎች መሟላት የሚያስፈልጋቸው ሳይሆን ቅድሚያ ለሰጠው የሚገባው የድርጅቱ ሠራተኞችን ክፍት ሲሆኑ የሚችሉ የስራ መደቦች በስልጠና እያዘጋጁ መመደብ ነው። በመሆኑም ከውጭም ከውስጥም ለሰሚሚሉ የስራ መደቦች ነው የሚታቀደው በአዳዲስነቱ የሚቋቋሙ ድርጅቶች በማቋቋሚያ ጥናታቸው ወስጥ ሰው ሃይል ፍላጎት አካተው ሰው ሃይል ፈላጎታቸውን በወቅቱ መሟላት ያስፈልጋቸዋል።

አንዳንድ ድርጅቶች በአዲስ መልክ ሲቋቋሙ ወይም ስራ ማስፈት ፕሮጀክት ሲካሂድ የሌሎችም የማቋቋሚያና የማስፋፊያ ጉዳዮች ብዙ መቶ ሺ እና ከዛ በላይ ከወጡ በሃላ ሰው ሃይል ፍላጎት ይጀምራሉ ይህ አስራር ሲንሸሸት መንትን ልብክነት ይደርጋል። ምክንያቱም ሠራተኛ በቶሎ ማግኘት ለማድረግ ሲንሸሸት የተደረገው ከፍተኛ ገንዘብ እንደዚሁ ያስስራ ይቀመጣል።

ሰህሰቡ በይበልጥ ለመቀየር ብቃት የማስፈጸም እውም ተብሎ ይገሰጽታል። የማስፈጸም አቅም ባህሪያ ሶስትጣምራ ገጽታዎች አሉት።

በይዘቱም ከገጽታዎች ማእከላዊ ስፍራ የሚደዘውን የሠሰጠነ የሰው ሃይል ስራው የሚመራበትን ቀልጣፋና ውጤታማ ተቋማዊ አደረጃጀትና አሰራርን ያካትታል።

ሰው ሃይል ሲባል ሞያዊ እውቅና ክህሎት ያለው ስራ ስነ-ምግባር የተሳበሰ የተሟላ ስብእናና አመለካከት እንደሁም ስራ ፈጣሪ ታታሪ የሆነ ዜጋን ያመለክታል። ሌሎች ገጽታዎች ያሏቸውን ተቋማዊ አደረጃጀትና አሰራር ስርዓቶች ይዘት የሚያመለክቱ ናቸው።

የማስፈጸም አቅም ልማት አቅዶችን በተግባር ሂደት ውስጥ በመመገብ አየገነባ ወደ ተጨባጭ ልማት የሚያደርስ አይነትና መሳሪያ ነው። በዚህ ሀገሪቱ የምትገኝበት ዝቅተኛ የማስፈጸም አቅም ደጃ ልማትን ለማረጋገጥ በተያዘው እንቅስቃሴ ውስጥ ዋነኛ ማነቆ ሆኖ ተገኝቷል።

ይህም በተለያዩ የልማት ስትራቴጂ ሰነዶች የተመለከተ ሲሆን ከችግሩ መሰረታዊነት የጠነሳ ብሄራዊ የአቅም ግንባታ ስትራቴጂው ይህ ወሳኝ ችግ በአስተማማኝ ሁኔታ ለመፍታት ሲባል ተነድፏል።

የሴክተሩ መዋቅር እና አድራገት የሰው ክፍል አቅዶችና የሰራ ፕሮግራሞች መሰረት በማድረግ የሰው ሃይል ፍላጎት አቅድ ይዘጋል።

ዚህ አይነቱ አቅድ ለማድረግ ያስፈልጋል። የሰራ ትንተና በማኪካሂደበትና መዋቅር በሚዘጋጅበት ወይም እንዲሻሻል በሚደረግበት ጊዜ ከዚህ ጋር የአሰራር ዘዴዎች የተጠኑ ሰራዎችን የበለጠ ቀልጣፋ በሆነ ዘዴዎች እየተጠኑ ሰራዎችን የበለጠ ቀልጣፋ በሆነ ዘዴ የሚከናወንበት መንገድ መፈለግ የሰው ሃይልን ከሚፈለገው በላይ እንዲያሳልፍ ያስችላል። በመዋቅር ዝግጅት ጊዜ ብቻ ሳይሆን በየጊዜው የአሰራር ዘዴዎችንም መመርመር እና እንደ አስፈላጊነቱ ማሻሻል የሰው ሃይል በተገቢው ቁጥር ለማቀድና ለመመደብ

ውጤት ተኮር ተግባራትን ማከናወን

ለውጥ ማራመድ፣ የተቋሙን ህ/ሰብ እስተካከል የማረምና እና አቅጣጫ ማስያዝ

ስራቸውን እንዲሰሩ የማነቃቃት ;የማትጋት ብሎም የማገልበት የግምገማ ውጤት ማሳወቅ

የበለጠ እንዲሻሻል መምከር ማሰልጠን ነው

የመምራት ዋና አላማ አሰራርን በማሻሻል ወደ ሚፈለገው ግብ ማድረስ በመሆኑ የሚጠበቀውን የሥራ ውጤትና በምን እንደሚሰካ ማሳወቅንም ያጠቃልላል።

የመልካም አስተዳደር ምርሆች እና ዋነኛ ጽንሰ ሀሳብ

የመልካም አስተዳደር ማለት ግልጽነት፣ ተጠያቂነት፣ ቀልጣፋ ውጤታማ አሰራር የህዝብ ሁሉን ተሳትፎ፣ ዲሞክራሲ፣ የጋራ መንግስት፣ ፍትሃዊነት የህግ የበላይነት፣ የተረጋገጠበትና ስተደያዥ ነው ፈጣን እድገት ምቹ ሁኔታ የተፈጠረበት አስተዳደር ማለት ነው።

ይህ ተግባር እውን ሲሆን የሚችለው ደግሞ

በየደረጃው የሚገኙ የአመራርና አካልና ግንባር ቀደሞች ለሰመልካም አስተዳደር ጽንሰ ሀሳብና አተገባበር በቂ ግንዛቤ ናቸው። በቀዳሚነት ሲተገብሩትና ሌሎችን እንዲተገብሩት ባልረቋረጠ ጥራት በተገቢው መንገድ ማስተባበርና መምራት ሲችሉ ብቻ ነው ። ልዩ ወረዳው በየጊዜው በሚያከናውነው የአሰራር ግምገማ በአመለካከት፣ በአደረጃጀት፣ በአሰራር ላይ መሻሻል እየሳየና ተቋማዊ የሆነ ሰውጥ ለማምጣት መልካም ጅምር ላይ በመሆኑ ይታወቃል። ከዚህ አንጻር በየደረጃው የሚገኙ አመራሮችን በማሰልጠንና በተለያዩ ስራ በማሰራት ግንባር ቀደም ሚና እንዲጫወቱ በማድረግ ላይ እንገኛለን። ከመልካም አስተዳደር ጋር በተያያዘ በአፈጻጸም የሚታዩ ችሮች ለመፍታት የወጡ ፖሊሲዎችን፣ ፕሮግራሞችንና ፓጆችን ሳይቆራረጡ በአመራሩ በግንባር ቀደሞች በመንግስት ሰራተኛች በህዝቡ በራሱ በጋራ እንቅስቃሴ ተግባራዊ ለማድረግ እና ለአምስተኛ ጊዜ ቀጣይ የልማት እድገትን በማስመስገብ የድል ባለቤት ሆኖ የልዩ ወረዳው ህዝብ ተጠቃሚ ለማድረግ ነው ።

ከዚህ አንጻር ቀደም ሲል ከህዝብ የተሰበሰቡ የመልካም አስተዳደር ችግሮች በቅርቡም የተሰደደ ጥራቶች እንዳረጋገጡት ገልጾ ከሚታዩት ፍትሃዊነት፣የህግ በላይነት ፣በማረጋገጥ ዙሪያ የሚታዩ ችግሮች ሆኖ ማስፈራራት ያለ አግባብ ማሰር እና መፍታት የመሳሰሉት የሚጠቀሱ ናቸው።የተሳትፎና የጋራ መግባባት መርህን በመተግበር ረገድ የሚጣዩ ችግሮች ያሉ ሲሆን በግልም ሆነ በጋራ ልማት ስራዎች ላይ የሚኖርን የህዝብ ተሳትፎ በፈቃድኝነት ላይ የተመሰረተ አስማድረግ ደግሞ ከጉድለቶች ውስጥ ትልቁን ቦታ ሚደዝ ነው።

በተለይም በየደረጃው የሚገኙ ግንባር ቀደሞችና አመራራ የላቀ የመሪነት ሚና/ድርሻ ያላቸው መሆኑ ሊሰመርበት የሚገባ ጉዳይ ነው።በመልካም አስተዳደር ፓኬጅ ዙሪያ አመራራ ግንባር ቀደሞች መወያየት መከራከር ማቀድ መፈጸም ካልቻሉ ህዝቡን በየአካባቢው ልማት እንዲሳተፍ ማድረግ አይቻላቸውም።

በመሆኑም ህ/ሱቡ አገልግሎትን በፍጥነትና በጥራት እንደገኝ በግብአት ስርጭት በግብር አከፋፈል፣በፍትህ አገልግሎት በጸጥታ ጉዳይ ወ.ዘ.ተ የሚታዩ የመልካምአስተዳደር ችግሮችን በህግና በህግ አግባብ ብቻ ለመፍታት በግንባር ቀደሞች ተሳትፎ ማቃሰል ተገቢ ይሆናል።

በየአካባቢው ያለው የመልካም አስተዳደር ችግር የሚቃሰለው በተደራጀ የግንባር ቀደሞች አመራር ሲረጋገጥ መሆኑም ግንዛቤ ሲወሰድበት የሚገባ ብቻ ሳይሆን ግዴታም ነው። በመሆኑም የመሪነት ሚናቸውን በተገቢው ለመወጣትና ወደ ተግባር ለመሸጋገር ግንባር ቀደሞችና አመራር በመልካም አስተዳደር ፓኬጅ ሰነድ ላይ መወያየት የሚጠበቅባቸው ሲሆን በየደረጃው ህዝቡን ማስተማር ማሰልጠን እና ተገቢውን ግንዛቤ ጨብጦ ወደ ተግባር እንዲሸጋገር ማድረግ ይኖርባቸዋል።

በመልካም አስተዳደር ማለት፡- የህዝብን ፍላጎት መሰረት አድርጎ ሰፊጣን እድገት የተመቻች ሁኔታ የተፈጠረበት አስተዳደር ማለት ነው።ለሰዚህ ሁሉም አመራር የመልካም አስተዳደር ስምንቱን መርሆችን ጠንቅቆ በማወቅ ሲተገብረው ጠንቅቆ ሲያውቀው ይገባል።

አደረጃጀት እና ስርአት ላይ ያተኩራል
እንዴት ብሎ ይጠይቃል
የአጭር ጊዜ ዝረዝር አቅድና በጀት ይሰራል
በበላይ አካል የሚመደቡ የመሾምነው
ሂደት ላይ ያተኩራል
በአስት ተአስት ስራዎችና ባጭር ጊዜ ግብ ላይ ያተኩራል።

ከላይ እንደተሞከረው መምራት፣መሪነት፣ ስራ መሪዎች በሰውጥ ሂደት ወይም በተቋማዊ ሰውጥ ወቅት ብቻ የሚያሳዩ ሲሆን ማኔጅመንት ግን ስራዎች/ሁኔታዎች/አንዳሉ ተገርተው በሚቀጥሉበት ጊዜ የሚጠቀሙበት ተደርጎ ይወስድ ነበር ነገር ግን ይህ አስተሳሰብ ትክክል አለመሆኑ እየጣወቀ የመጣና መሪዎች ጥሩ ማኔጅሮች፣ ማኔጅሮች ደግሞ ጥሩ መሪዎች ካልሆኑ ውጤታማ ሲሆኑ እንዳይታዩ በተግባር ተስተውሏል።

በመሆኑም ውጤታማ ማኔጅር ለመሆን የሚያስፈልጉ ክህሎቶች ሁሉ ውጤታማ መሪ ለመሆንምየሚያስፈልጉና ውጤታማ መሪ ለመሆንም የውጤታማ ማኔጅር ክህሎቶች ለሰሚያስፈልጉና መሪነትና ማኔጅር ተነጣጥለው የሚታዩ ሳይሆን ተደጋጋፊ ናቸው።

«የስራ መሪዎች እንዴት ማስተዳደር እና መምራት እንዳለባቸው በሚገባ ሲያወቁ ይገባል።»

የማስፈጸም ስቅም ጠላቱዊና የስቅም ግንጣታ ስትራቴጂ

የዲሞክራሲ ስርአት ግንባታእና ኢኮኖሚና ማህበራዊ እድገት የአንድን አገር ቀጣይ ህልውና የህ/ሰቡን ሁኔታናዊ በልጽገና ለማረጋገጥ አብይ መሰረቶች ናቸው። ለዚህ ጥረት ስኬት ደግሞ ተጨባጭ ውጤት አምጪ የሆኑ የልማትን ግቦችን መቅረጽና መተገበር ይጠይቃል።

ይህ ልማት ግቦችን የመቅረጽ የተፈጥሮ ሀብትና ማህበራዊ ግንኙነትን

አዲስ አበባና ፈጠራን ያበረታታል
 ተቋማዊ ሰው ስማምጣት ይጥራል
 ሰራተኞች እንዲበቁ ያነሳሳል
 ስረጅም ጊዜ ራዕይ ይሰራል
 ስብጥር ያበረታታል
 አሰራሮችን የሚያሳድግና የሚሰውጥ ነው
 ሰው ሳይ ያተኩራል
 ምን እና ስምን ብሎ ይጠይቃል
 የረጅም ጊዜ ራዕይ ይነድፋል
 ከራሱ በመነጨ ተነሳሽነት ይመራል
 ወጤት ሳይ ያተኩራል
 የተቋሙ የረጅም ጊዜ ራዕይና አሳማ ሳይ ያተኩራል፡

ነገሮችን በተሰመደው አሰራር እንዲቀንሱ ይፈልጋል
 ስትራቴጂዎችንና ፕሮግራሞችን ይቀርጻል ይተገብራል
 ስራን ያከፋፍላል ይቆጣጠራል
 ስሕጭር ጊዜ ገብ ይሰራል
 ወጥነት / እንዳዊነትን/ያጠናክራል
 አሰራሮችን ከነባሩ አካሄድ ፈሰግ እንዳይወጡ ይጠብቃል

ተሳትፎአዊነት:- ማለት የሚመለከታቸው ወገኖች በአንድ አሳማ ወይም እቅድ ላይ ከሀሳብ ጀምሮ እስከ ተግባሩ በሚገባ የተሳተፈበት ማለት ሲሆን በዚህ መልኩ የሚፈጠር አሰራር እቅድ የተሳካ ይሆናል ወይም የሚሆን እድሉ ከፍተኛው ነው። ስለዚህ ህ.ሱቡን ነዋሪው ህዝብ አርሶ አደሩና ሠራተኛው ወ.ዘ.ተ) የእቅድ ሀሳብ በማመንጨት የእቅድ ቅድመ ተከተል በማውጣትና በመወሰን ግንባታ ወይም ልማት ወ.ዘ.ተ.የሚከናወንበት ቦታ በመምረጥ እና በመወሰን ግንባታ ወይም ልማት ወ.ዘ.ተ የሚከናወንበት ቦታ ለመምረጥ እና ለመወሰን በበጀት ድልድል አመዳደብና አጠቃቀም በተግባራዊ እንቅስቃሴው ስራውን መከታተል፤ ወጤቱን መገምገም እና የተሸለ አቅጣጫ መጠቅም ወ.ዘ.ተ መሳተፍ እንዲችል ማድረግ የተሳትፎአዊነት መግለጫ ነው። ስለዚህ በማንኛውም ተግባር ህዝቡን መሳተፍ ተገቢና ቀዳሚ ተግባር ይሆናል።

የጋራ መግባባት:- ማለት በራዕይ ሳይ፤ በግብላይ፤ በመርህ ሳይ፤ በእቅድ ሳይ፤ በመመሪያ ሳይ፤ የጋራ አመለካከት መያዝ ማለት ነው። ይህም ስጋራ ገዞ የጋራ መነሻ የሆነ ሃይልና እቅም የሚሰጥ ነው።

ለሚፈለገው ራዕይ መርህ እቅድና አፈጻጸም ሳይ፤ የጋራ መግባባት ሲኖር ፈተናዎችንና ችግሮችን ሁሉ በጋራና በቅራጥነት መወጣትና ለስኬት መብቃት ያስችላል። ስለሆነም ለህዝቡ ይተቅመሀል ብለን በምናቀርብለት ተግባራት ሁሉ በማሳወን የጋራ መግባባት ፈጥረን መሰራት ይጠበቅብናል።

ቶሎ ምሳሌ መስጠት :- ማለት ለሚመለከታቸው ወገኖች ተጨባጭ ችግር መጨነቅና ምሳሌ መስጠት መቻል ማለት ነው። ወቅታዊ ምሳሌ የችግር አንሺዎችን ችግር በጸሞና ሰምቶ በሚገባ ከመገንዘብ ጀምሮ ወዲያው መፍትሄ ሲሰጥ ያስቻላቸውን ምክንያት እስከ ማስረዳት ማሳወቅ እና በዚህም ላይ እስከ መግባባት የሚዘልቅ ተግባር ነው። የሚቀርበውን ችግር በሚገባ መሰማት መረዳትና ፤መጨነቅ የመጀመሪያው ተግባር ሲሆን

ሲፈታ የሚችል ከሆነ ወዲያው መፍታት ካልቻለ የማይቻልበትን ሁኔታ ማስረዳትና መግባባት ሳይ መድረስ ማለት ነው።

4. ግልጽነት፡- ሲባል ህዝቡ በመንግስት ፖሊሲዎች፣ እቅዶች፣ በመመሪያዎች እና ተግባራት ሳይ ሁልጊዜ ትክክለኛ እና ወቅታዊ መረጃ እንዲኖረው ማድረግ ማት ነው። ግልጽነት፣ የውሳኔ ስራ ሂደት ምን እንደሚመስል በምን መርህናህግ እንደሚመራ እንዴት እንዲፈጸም በማን እንደሚፈጸም ወ.ዘ.ተ ማለት ነው። ህዝቡ ደግሞ ሀሳቢዎችን ነው የቀመረን፣ የመረጠን ስልጣን የሰጠን ህዝቡ ነው። ሰላሳፊዎችን ሰቀመረንና ሰመረጠን ስልጣን ሰሰጠን ህዝቡ የምንደብቀው ነገር ሲኖር አይገባምና።

5. ተጠያቂነት፡- እድንዳንዱ ሰውና አካል በስራውና በውጤት ተስክቶ ጥሩ ስራ ሲሰራ የሚበረታታበት ጥሩ ሰላሳፊ ሲቀር የሚስተካከልበት ወንጀል ስራ ሲሰራ ደግሞ የሚቀጣበት ስርአት ማት ነው። ሁሉም የልማትና የማህበራዊ ጉዳይ ስራዎች ግልጽ ማድረግ ትክክለኛ መረጃ መያዝና ስህተት ከተፈጠረበት ማረምና የተጠያቂነት መርህ ተግባራዊ ማድረግ ይጠቀስናል። ግልጽነት ተጠያቂነት ተደግፈው የሚሀዱ የዲሞክራሲና የመልካም አስተዳደር መርሆች ናቸው።

ፍትሃዊነት፡- (እኩል ተጠያቂነት፡- ማለት አድልዎ እና በደል አስመፈጸም ከመሆኑም በላይ ሲገዱ የሚችሉ ወገኖች በግልጽነት መርህ ቢታወቁ መስፍቶች እንዳይገዱ ወደ ሃሳ እንዳቀሩ መከላከል ማት ጭምር ነው። ልናደርግ የሚገባን ተግባር ለምንደርግለት ህዝቡ ሁሉ (ድሃ፣ ሀብታም፣ ደካማ፣ ገንዘብተኛ፣ ሴት፣ ወንድ፣ ልጅ፣ አዋቂ፣ አመራር፣ ተሻሚ፣ ተራ ዜጋ ፍትሃዊ በሆነ መንገድ መፈጸም አስብን።

7. የህግ የበላይነት፡- ማት ሁሉም ዜጎችምችና ጥቅሞች በአኩልነት የሚጠበቁበት የዲሞክራሲ ስርአት መሰረት የሆነ መርህ ነው። ባለስልጣኑ ሀብታም፣ ገንዘብተኛ፣ ከተራው ዜጋ ከድሃውና ደካማው ጋር በህግ ፊት እኩል የሚታዩበት (የሚዳኑበት) መርህ ነው። በመሆኑም የህግ የበላይነት መርህ የዲሞክራሲና የመልካም አስተዳደር ምሶሶ ነው። እኛም የምንፈጽመው በህግና በህግ አግባብ ብቻ ሊሆን ይገባል።

የመሪነት ክህሎት ምንድን ናቸው?

1. መሪነት ሰዎች ወደ እንደ የጋራ አሳማ እንደሰለፉ የማነሳሳት እና እምነት የመፍጠር ችሎታ ነው።

2. መሪነት ሰዎችን የማግባባት ችሎታ ነው

3. መሪነት ሰዎችን የማነሳሳት የማቃቃት የማንቀሳቀስ ነው።

ብዙ የመሪነት መጽሃፍት የመሪነት ክህሎቶችን ጽንሰ ሃሳብ በተለያዩ አቀራረብ እና መጠን ሲያቀርቡ ይጣያል። ስለሆነም ጸሃፊ ሂርሳይ እና ብላንቻርድ (19-88) እንዳፉት ብዙ የተለያዩ የመሪነት ክህሎቶች ቢኖረውም ዋናዎቹ ዋናዎች ከዚህ የሚከተሉት መሆናቸውን በመጻፋቸው ገልጸዋል።

- 1. ቴክኒካዊ ክህሎት/Technical
- 2. ሰብአዊ ግንኙነት / Human Relation skills/
 - የግንኙነት ሚና / Communicati
 - ማትጋት / Motivation/

- 3. ንድፍ ሃሳባዊ ክህሎት /conceptual skills/
 - ውሳኔ መስጠት/ Decision making
 - የስልጣን ውክልና /Delegation/
 - የሥራ ቡድኖች ምሰራታ/ team building/
- መሪ በመሆንና ማኔጀር በመሆን መካከል ያለውን ሚና/ተግባር እንዳንድ ምሁራን እንደሚከተለው ይገልጻሉ።

ነበር፡፤ደካማዋ እናቴ በድህነት አልጋዋ ላይ ተኝታለች፡፡አርጅናና በሽታ ተዳምሮ እናቴ በጣም ተዳክማ ነበር፡፤ትኩር ብላ አየችኝ፡፡ከህመሟጋር ታግላ ፈገግ ሰማለት ሞከረች፡፡እኔን እንዳይከፋኝ የምታደርገውንገር እውነትና ከልብ የመነጩ ስሜቷን ይገልጽ ስለነበር አፍጥጤ እያየሃት እምባዬ ይወርድ ነበር፡፡እናቴን በዚያሁኔታ ስላገኘኳት በጣም አዘንኩ ፤ያቺ ብርቱና ጠንካራዋ እናቴ አቅም አንሷታል፡፡ቢሆንም ስኔ ማለት የምትፈልገውን ለመግለጽ የሚሆን አቅም አላጣችም፡፡ከህመሟይልቅ የኔ ሁኔታ ነበር ያሳሰባት የኔ ወድ በቃ አታልቅስ አያመኝም ይህን ካለችኝ በሃላ እናቴ አይኗን ለዘሰሰሰሙ ጨፈነች፡፡

የመሪነት ክህሎት / Leader ship skills /

ያለ ብልህ አመራር አገልግሎትን ለማሻሻል ለማቀሳጠፍ አይቻልም፡፡በክልላችን ብሎም በልዩ ወረዳችን ፋጣን እድገት በሁሉም ዘርፎች ለማስመስገብ ብቃት ለው አመራር ያስፈልጋል፡፡ይህንን ሁኔታ ለማሳካት የመሪ ት/ርቶችን እና ስልጠናዎች እየተሰጡ ናቸው፡፡በልዩ ወረዳው አቅም ግንባታ ሲከተር ወቅቱ የሚጠይቀውን የመሪነት ክህሎት/ Leader ship skills/ ለማስጨበጥ ዘርፈ ብዙ ስራዎችን በመስራት ላይ ይገኛል፡፡

ስለሁነም የዚህ ጽሁፍ ዋና አሰማ በመሪነት ስራ ላይ ተሰማርተው ለሚገኙ የስራ ሃሳፊዎች የመሪነት ክህሎትን ለማግለበት የሚደረገውን ጥረት ለማስመዝገብ ነው፡፡

የመሪነት ክህሎቶችን ከማየታችን በፊት በቅድሚያ

መሪነት ማለት ምን ማለት እንደሆነ መረዳት ጠቃሚ ነው፡፡

*መሪነት በየትኛውም መልኩ የተቀረሱ አላማዎች የታሰሩትን ግቦች እንዲመቱ ቡድኖችንና ሠራተኞችን በማሳንና በማግባባት እንደሁም በመደገፍ ከትግባራዊ ነታቸውንና በመሆኑ ልብና በቀርጠኝነት እንዲቀሳቀሱ ለማድረግ እና ውጤት የማስገኘት ችሎታ ሲሆን በተለያዩ ምሁራን ሲተረጎም

8.ቀልጣፋና ውጤታማነት፡-ቀልጣፋነት በፍጥነት ተገቢውን ሀብት (ገንዘብ፣ገልበት፣ቀላቀስ፣ግዜ፣ ተጠቅሞ መስራት የሚያመለክት ሲሆን ውጤታማነት ደግሞ በተደረገው ቅልጥፍና ስራ የሚፈለገውን ለውጥ መምጣቱ የሚያመለክተው ነው፡፡ ቀልጣፋና ውጤታማነት የመልካም አስተዳዳሪ ሴሎች ከላይ የተገለጹት ሰባት መርሆ የሚቋቋሙት ነው፡፡

የኢትዮጵያ የሲቪል ስርቪስ ነባራዊ ሁኔታ ምን ይመስላል?

የኢትዮጵያ የሲቪል ስርቪስ ረጅም አመታት ያስቆጠረ ቢሆንም በተለያዩ አሰራር፣በአመለካከት፣በአደረጃጀት፣ችግሮች ተተብትቦ የቆየ በመሆኑ አገሪቱ መልካም አስተዳዳሪን ለማስፈን ፤ዲሞክራሲያዊ ስርአት ለመገንባትና ልማት ለማረጋገጥ በምታደርገው ትግል ወስጥ የሚጠበቅበትን

ቀልፍ ድርሻ ባለመወጣቱ የተገልጋዩን ህ/ቡን ፍላጎት ለማርካት አስመቻሎ በተጨማሪ ፡-

የህዝብ አገልጋይነት አመለካከት አስመዳበር

ተገልጋይ ተኮር አስመሆን

ለተገልጋይ መብት እውቅና አስመስጠት

ተገልጋይ አስማማክር

የማኔጅምንት ሃላቀርነት

የአሰራር ግልጽነት አስመኖር

የተጠያቂነት መርህ አስመዳበር

የተንዛዛ አደረጃጀት እና የሥራ ክፍል እና የሚያቸር አደረጃጀት ፍልስፍና መሰረት ያደረገ በመሆኑ ባለንበት ዘመን ግሎባላይዜሽን ከሚጠየቀው አንጻር የሲቪል ስቪሱና ብቁ ተወዳዳሪ ለመሆን ሳይችል ቆይቷል፡፡ በመሆኑም ዘመኑ በሚጠይቀው የተገልጋይ ፍላጎት መሰረት ያደረገ አሰራር መኖር የግድ ይላል፡፡

*መሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ የሰራተኞች የድልድል መስፈርት ሁሉም ተገንዝቦት ይሆን?

1.የትር/ት ዝግጅት 17%

- 2.የወጤት ተኮር አቅድ ዝግጅት አፈጻጸም 16%
- 3.የሥራ ልምድ 12%
- 4.የማህደር ጥራት 5%
5. ስለውጥ ያለው ተነሳሽነት 18%
- 6.መልካም አስተዳደር 14%
- 7.አገልግሎት አሰጣጥ 18%

ከላይ የተረዘሩትን መስፈርቶች በመሰረታዊ የስራ ሂደት በየጽ/ቱ የድልድል ኮሚቴ ወጤቶች ከተሞሉ በሃሳ ከ50% በላይ ያመጣ ሠራተኞች በተወዳዳሪበት ቦታ በየደረጃው ቦታ የሚይዝ የሚመደብ ሲሆን ነገር ግን የተዘረዘሩት መስፈርቶች ወጤት 50% በታች ማትም 49.9 ቢያመጣ እንኳን መመደብ የማይችል መሆኑን ሁሉም ሲያውቁ ይገባል።

የስነ ምግባር መርሆች

የስነ ምግባር መርሆች

ተስፋ አስቆራጭ አባባሎች / Killer phrases/

*ተስፋ አስቆራጭ አባባሎች ባለን በዚህ ጽሁፍ የምናያቸው ሲሰሩ አካባቢ የውጭና የውስጥ ተገልጋዪዎች ከስራ ክፍሎች አገልግሎት ለማግኘት በሚያደርጉት ሂደት ተዘውትረው የሚመደቡ አባባሎችን ነው። እንዚህ አባባሎች በግልም ሆነ መንግስት ተቋም የሚሰጡ አገልግሎቶችን በማጓተት እና በመገንዘብ የተገልጋዪን የሰራተኛውን ስራ ተነሳሽነት የሚያዳክሙ እና ጊዜንና ገንዘብ የሚያባክኑ በአጠቃላይ ቀልፋና ወጤታማ ስራ እንዳይሰሩ የሚያደርጉ ናቸው። ጥቂቶችን እንመልክት ፡-

- መመሪያ አይፈቀድም
- በጀት የለም
- የለው ሃይል የለንም

ቢሆንም እኔን ለማሳደግና ለቁም ነገር ለማብቃት ያላት ብቸኛ አማራጭ ይህ ነበር።ችግሩ በሷ አቅም ብቻ የሚፈታ አልነበረም።ከግዜ ወደ ግዜ ችግሩና መከራው እየበረታ መጣ።እኛም መጋፈጡን ቀጠልንበት።ከገረቤታችን የሚኖረው አገታችን ሁሌም በችግሮቻችን ከገናችን ነበር።ሌላው ገረቤታችን ግን እድሰኛ እንዳልሆነን በመግለጽ እናቴ ባል እንድታገባ ይመክራት ነበር።ለዚህ ሰው ምክር እናቴ ቁብ አልሰጠችውም።ብታገባ የኑሮ ጫናው በመጠኑም ቢሆን ደቀንስ እንደነበር አሳጣችውም ነገር ግን ምላሳ እኔ ማግባት አልፈልገም የሚል ሆነ።ይህ አምስተኛ ውሸቷ ነበር።

ትምህርቴን አጠናቅቄ ከተመረቅሁ በሃሳ ሥራ ያዘኩ።ይህግዜ ሰኔ ስትል መከራ ያየችሁ ደካማዋን እናቴን የምረዳበትና የምጦርበት ግዜ ነው ብዬ ሰራሴ ቃል ገባሁ ።ነገር ግን እናንተ የኔን መጦር አልፈሰገችም።እኔ ከምስጣት ገንዘብ ይበልጥ ያስደስታት የነበረውን በየቀኑ ሟት ወደ ገልት ገበያ እየሄደች አትክልት በመሸጥ የምታገኘው ገቢ ነበር። በዚህም በመጠኑም ቢሆን የሚያሰፈልጋትን ማሟላጽ ጀመረች።

እኔ በሥራ ምክንያት ከሷ ርቂ ሰለምኖር ለሚያሰፈልጋት ወጪ እንድትጠቀም በየጊዜው የምልክላትን ገንዘብ ለመቀበል ፈቃደኛ አልነበረችም። ይባሰ ብላ የምልክላትን ገንዘብ መልሳ ትልክልኝ ነበር። ለምን በገንዘቡ አትጠቀሟም ? ሰላት እኔ በቂ ገንዘብ አለኝ ያንተን አልፈልገም ትሰኝ ነበር። ሰድስተኛው ውሸቷ ነበር።

በመጀመሪያ ዲግሪ ተመርቄ ሥራ ከያዘኩ በኋላ ወደ ትምህርት በመመለስ ሁለተኛ ዲግሪዬን አንድ ኩባንያ በሰጠኝ የነፃ ትምህረት እድል ቀጠልኩ። ትምህርቴን ሳጠናቅቅ የትምህርት ወጪዬን በሸፈነልኝ ኩባንያ ውስጥ ተቀጥሬ መሰራት ጀመርኩ።

የሚከፈለኝ ደመወዝ ክፍተኛ ሰለነበር እናቴን እኔ ጋ በማምጣት ቀሪ ህይወቴን በደሰታ እንድታሳልፍ ወሰንኩ። ውዲ እናቴ እኔን ያስችገረች መሰላት ያልሰመድኩበት አልሄድም የሚል ምክንያት በማቅረብ እምቢታዋን ገለፀች። ውሸት ሰባት መሆኑ ነው።

እናቴ ሰድሚዋ እየገፋ ሲሄድ በካንሰር ህመምተያዘኛና ለሆስፒታል አልጋ ተዳረገች።በብዙ ሺህ ኪሎ ሜትር ርቂ ከምኖርበት እናቴን ሳሳክማትና ልገበኛት መጣሁ።እናተን ያገኘሃት በጣም ከስታ ተገላቀሳና የቀዶ ህክምና አድርጋ ወደ ቤቷ እንደተመለሰች

ይጨምራል።እኔ ዓሳውንአየተመገብኩ እናቴ ከአጠገቤ ቁጭ ትልና እኔ በልቴ በጣልኩት የዓሳ አጥንት ሳይ የተራረፈ ስጋዎችን መስቃቀም ትጀምራለች ።የእናቴን ሁኔታ ሳይ ልቤ በጣም ስለሚነካ ከቀረበልኝ ሳይ ብደው ብዬ ስለጣት ፈቃደኛ አትሆንም።የምትሰጠኝ ምላሽ የሚገርም ነበር ልጄ ብላው ዓሳ መብላት አልወድም ።ይህ ሁለተኛው ውሸቷ ነበር።

አድጌ የመሰሰተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤትተማሪ ሆኛለሁ። ኑሮአችን ምንም መሻሻል አይታይበትም።ኑሮአችንን ለማቃናት እናቴ ቀን ከሲሴት ደፋ ቀና ማስቷንን አልቀረም ጠብ የሚል ባይሆንም።እናም እናቴ አንድ የንግድ ተቋም አገልግሎት የሰጡ የክብሪት ፓኮዎች ከሚጣልበት አየሰበሰበች መሸጥ ጀመረች ።ይህን የምታደርገው ኑሮአችንን ለመደገምነበር።አንድ ሴሲት ከእንቅልፌ ስነቃ ጭልጭል በምትል የሻማብርሃን ታግዛ የሰበሰበችውን ያገለገሉ የክብሪት ፓኮዎችንለሸድሞ ስታሰናዳ አገኘኳት።ደንግጪ አማይ ለምን አትተኝም አኩስ ስሴት አልፏል።ነገ ሚትስለምትሂጄ ይደክመሻል አልኳት እናቴ ፈገግ በማለት ድኳማን አየደበቀች የኔ ወድ ተኛ እኔን አልደከመኝም አለችኝ።ሦስተኛው ውሸቷነበር

የዐመቱን የትምህርት ግዜ አተናቅቄ ፈተና የተቀመጥኩበት ግዜ ነበር።እናቴ ከስራ አረፍት ጠይቃ እኔን ለመቀበል ወደ ትምህርት ቤት መጣች።የጸሃዩን ቃጠሎ ለመቋቋም

የማይቻልናአጅግ ሀይለኛ ነበር።ለእናቴ ግን ይህ ምንም አልነበረም ሀይለኛውን የጸሃይ ንዳድ ተቋቁማ ምንም ጥላ በሴሰበት የመጨረሻው የፈተናውን ክፍል እንደወጣው እናቴ አንድ ነገር ሸጉጣ አየጠበቀች መሆኑን አየሁ።ይዛልኝ የመጣችሁ ከከንፈር አልፎ ገሮሮን የሚደደርቀውን የጸሃይ ንዳድ ለመቋቋም የሚያስችል ሻይ ነበር ።ቀድታ ሰጠችኝ። እናቴ ለእኔ ስትል አያየች ያለውን መከራ አስተዋልኩ።ጥንካሬዋንና ጽናቷን በውስጤ አያደነቅሁ እንደነው የደረቀውን ገሮሮዋን እንድታርስ ከሻይ እንድትጠጣ ጠየካቋት ።እናቴ ግን ልጄ ጠጣውእኔ አልጠማኝምአለችኝ።ወሸት አራት አልኩ።

ወላጅ አባቴ በህመም ከሞተ በሃሳ እናቴ ለሁለት ይወጡት የነበረውን ሃፊነት ሰብቻዋ መጋፈጥጀመረች።ለሁለት ያልቻሉትን ሰብቻዋ ለመወጣት ጥረት ማድረጓምን ያህል ጫንቃዋን እንደሚያገብጠው አሳጣሁም።

ነው ግን ---

አደሰራም እኛም ሞክረ ነው ያቀተን ነው

እኛ እንደሌሎች አይደለንም

እኛ ጋ ለውጥ የሚፈልግ የለም

ማስታወሻ አቅርብ

እንዲህ ነው ስንሰራ የኛርነው ልንሰውጠው አንችለው

የስራ ድሻህ አይደለም

አይቻልም !

ኮሜቴ አልተበሰበም

ሃላፊው የልም

ሀሳብ ትክክል ነው በተግባር ግን ልንፈጽም አንችልም

አይመስከተኝም - - - ወ.ዘ.ተ

እነዚህ መሰል አባባሎች በአዲሱ መሰረታዊ ስራ ሂደት ለውጥ አገልግሎት መስጫ ክፍሎች ወይም ከስራ አካባቢ መወገድ አስባቸው።

1.ተሳትፎአዊነት

2.የጋራ መግባባት

3.ቶሎ ምላሽ መስጠት

4.ግልጽነት

5.ተጠያቂነት

6. ፍትሃዊነት

7.የህግ የበላይነት

8.ቀልጣፋና ውጤታማነት

የስነ ምግባር መርሆች እና የመልካም አስተዳዳሪ መርሆች ልዩነታቸው በግልጽ ይታወቅ

የስነ ምግባር መርሆች እና የመልካም አስተዳዳሪ መርሆች ልዩነታቸው በግልጽ ይታወቅ

1.ሀቀኝነት

- 2.ታማኝነት
- 3.ግልጽኝነት
- 4.ሚስጥር ጠባቂነት
- 5.ቅንነት
- 6.ተጠያቂነት
- 7.የህዝብ ጥቅም ማስጠበቅ
- 8.ስልጣን በሕግባቡ መጠቀም
- 9.አስማዳሳት
- 10.ህግን ማክበር
- 11.ሰህዝብ ጥያቄ ተገቢውን ምላሽ መስጠት
- 12.አርድ መሆን

እነዚህን የመልካም አስተዳዳር መርሆች እና የሰነ መግባር መርሆችን በደንብ በመገንዘብ ሆነ ሠራተኛው በጥንቃቄ ሲፈጽመው ይገባል።

በአጠቃላይ የሰውጡን ሂደት በሚፈሰገው መልኩ መፈጸማቸውን ለማረጋገጥ የክትትልና ግምገማ ሰነድ በማዘጋጀት ስራ ሂደቱ ሲመተገበርባቸው ሴክተሮች በመዘዋወር ቢታዩ ከፍተኛ እና የተሸሉ አፈጻጸሞች ላይ የየሴክተሩ ሃሳፊዎችና የስራ ሂደት አስተባባሪዎች ስብሰባ በመጥራት እና የየሴክተሩ አፈጻጸም እና ያሉ ጠንካራና ደካማ ገኛችን ሰይቶ ሲቀመጥ የልዩ ወረዳው ዋና አስተዳዳር እና ልዩ

ወረዳው አቅም ግንባታ ጽ/ቤት ሃሳፊ ያሉ ጠንካራ ገኛች ሴቶችም ተሞክሮ በመሆን ተጠናክሮ መቀጠል እንዳለበት እና ሰውጡን መተግበር ደረጃ ወደ ሃሳ የቀረና ሴክተሮችን በቀጣይ ያሉ ክፍተቶች እያሻሻሉ መሄድ እንዳለባቸው እና አሮጌው አሰራሮችንና አስተሳሰቦችን በአዲስ መተካታቸውንን ስራ ሂደቱ በተጠናው መሰረት ተግባራዊ መሆን መቻል እንዳለበት እና ሃሳፊዎች እና የስራ ሂደት አስተባባሪዎች በተጠናው መሰረት ተግባራዊ መሆኑን ተደራሽ ግቦች መሳካታቸውንና ስተገልጋይ እርካታ የስገኙ መሆኑን ለሰውጡ በድርጊት መርሃ ግብሩ መሰረት መተግበሩንና እና ሳጋጠሙ ችግሮች አፋጣኝ መፍትሄ

በመዘዋወር ወደ ሙሉ ትግበራ ለመግባት የተደረጉ ዝግጅቶች ሃሳፊዎችና ሰራተኞች በመሰረታዊ የስራ ሂደት ሰውጥ ስልጠና መወሰዳቸው ፤ስራ ሂደት ባለቤትና አስተባባሪዎች ሰው ሃይል መመደቡንና የቢሮና የመሰረታዊ ቦታ ዝግጅት ቁሳቁሶችና መሳሪያዎች መሟላታቸውን በስራ ሂደቶች መካከል ለሰሚኖር ግንኙነት የሃሳፊዎችና የአስፈጻሚዎችሚና የስራ ሂደት አስተባባሪ በስራቸው ካሉ ሰራተኞች ጋር ያላቸው የስራ እንቅስቃሴ እና ሲሰወጡ ያላቸው ተነሳሽነት፤ ንዲሁም

አገልግሎትን ለማፋጠን የየስራ ሂደታቸውን እንቅስቃሴ የየአስቱን እገመገሙ ለስመሆናቸው እና የጥናቱ ድክመት በተቀመጠው ስንታንዳርድ መሰረት ተግባራዊ እያከናወኑ መሆናቸውን እንዲሁም ሁሉንም ባለጉዳይ በግልጽነት፤በመግባባት፤ቶሎምላሽ በመስጠት፤በፍትሃዊነት እያገለገሉ መሆናቸውን ለባለጉዳይ አገልግሎት ለማፋጠን እና ፈጣን ምላሽ ለመስጠት እንዲሁም የባለጉዳይ እርካታ በአገልግሎት መደሰቱን እና ቅሬታ ካው በየስራ ሂደቱን

የአስተያየት መስጫ ፎርማቶች ተዘጋጅተው እየተተገበሩ መሆኑን እንዲሁም ባጉዳይና ሠራተኞች ተሰይተው የሚታወቁበትን የሠራተኛው የደረት ባጅ፡የኒፎም እየተጠቀሙ --- - - መሆናቸውን ።

ለምንቱ የእናቴ « ውሽቶች»

የእናቴ «ውሽት» የሚጀመረው ከልጅነት ግዜዬ አንስቶ ነው። ጠግቦን መብላት የማንችል ስለነበርን ከድሃ ቤተሰብ የተወሰዱኩኝ ነኝ» ማቴ ብቻ የነሮሽችንን ሁኔታ ለመግለጽ ገልበት ያንሰዋል።የምግብ ለሕት ሲደርስ እናቴ ሁልጊዜ የምታደርግልኝ ነገር አይላምላኝም። ለምግብነት የሚቀርብልን ሩዝ ነበር።

እናቴ ታዲያ የድርሻዋን ሩዝ ወደ እኔ መመገቢያ ሰቃ በሙሉ ትገለብጥና ደህንን ጨምረህ ብላው የኔ ልጅእኔ አልራብኝም ትሰነሰኝ።እንዳልበላችና እንደሚርባት እያወቀሁ የምትሰኝን ሁሉ አቀባለሁ።ደህ የእናቴ ውሽት የመጀመሪያ ነው።

እያደግሁና ልቤ እያወቀ ሲሄድ እናቴ ከሥራ እረፍት በሆነች ግዜ ከቤታችን አቅራቢያ ከሚገኘው የዓሳ ማጥመጃ ኩራ ዓሳ ታጠምዳለች።ደህን የምታደርገው ዓሳን መመገብ ጤናማና ስተሟሳ ሰድገት ጠቃሚ መሆኑን ለስተረዳችነው። ለእዚህም ትኩስ የዓሣሾርባ

ትሰጠኝለች።ዓሳውን መመገቢያም የምግብ ፍላጎቴን

ወደ ሙሉ ትግበራ ስገቡ ሲክተር መ/ቤቶች በመስክ ጉብኝት ሞያዊ ድጋፍ ተሰጦ

የሙሉ ትግበራ ስራን ይበልጥ በቅርበትና ስርአት ባወ መልኩ ለመከታተል እንዲሁም ቢሲክተሩ ሲፈጸሙ የሚገባውን ስራ በትክክል ተከናውኖ የተጠናቀቀ መሆኑን ለማረጋገጥ የልዩ ወረዳው የመሰረታዊ ስራ ሂደት ሰው ስትሪንግ ኮሚቴ ሙሉ ትግበራው የሚከናወኑባቸው እና የመሰረታዊ የስራ ሂደት ሰው ስትሪንግ በቅድሚያ ሙሉ ትግበራ የገቡ ሲክተሮች

ከልዩ ወረዳው፡- 1. አቅም ግንባታ

2. ፋ/ኢ/ል/ጽ/ቤት

3. ግ/ገ/ልማት ጽ/ቤት

4. ፍትህና ጽጥታ

5. ፖሊስ ጽ/ቤት

6. ማረሚያ ተቋም

7. ት/ርት ቤቶች ጽ/ቤት

ከከተማ አስተዳደር 1. ንግድና ኢንዱስትሪ

2. ማዘጋጃ ቤት

3. ፋ/ኢ/ልማት ጽ/ቤት

4. ፖሊስ ጽ/ቤት

በመስጠት ሰውጡ ሞቅ ቀዝቀዝ ሳይል ሁሉ ሃሳፊዎች እና የስራ ሂደቱ አስተባባሪዎች ለዚህ ሰውጡ ትልቅ ሚና ስለሚጫወቱ ሰውጡን እንዳይቀሰበስ የበኩላቸውን አስተዋጽኦ በማድረግ ሰውጡን መተግበር መቻል አስባቸው፡፡

የመሰረታዊ የስራ ሂደት ሰውጥ ማለት

- አሮገውን አስወግዶ በአዲስ መተካት
- እንደገና አዲ መጀመር
- ነባሩን ሰነድ ትቶ አዲስ ሰነድ መስራት
- አዲስ መፍጠር
- አሮገውን ታሳቢዎች ውድቅ በማድረግ
- የእንዳስትረው አባዎት የወሰደውን አዳም ስሜዝ የስራ አደረጃጀት አስተሳሰብ የነበረውን ታማኝነት በመጣስ አዲስ ስራ አደረጃጀት ሞዴል መትከል ነው፡፡

ለማረጋገጥ የሚገቡ ሂደቶች ሁሉንም በጋራ እንገባ !!